

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Constantin Alerguș, Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Iurie Bejenaru

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de inculpatul Tarîța Nicolai împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 09 octombrie 2013, în cauza penală în privința lui

Tarîța Nicolai Ivan,

născut la 29 iulie 1990, originar și domiciliat pînă la reținere din s. Opaci, r-nul Căușeni,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 28 februarie 2013 - pînă la 17 mai 2013 (instanța de fond);*
- 2. de la 03 iunie 2013 - pînă la 09 octombrie 2013 (instanța de apel);*
- 3. de la 21 ianuarie 2014 - pînă la 03 iunie 2014 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Apărătorul Bosîi Ion și inculpatul Tarîța Nicolai, au susținut recursul ordinar, solicitînd admiterea în sensul declarat.

Procurorul Sergiu Crijanovschi, s-a pronunțat pentru respingerea recursului ordinar declarat de inculpatul Tarîța Nicolai ca fiind nefondat, cu menținerea hotărîrii contestate.

Părțile vătămate Dragan Petru, Dragan Angela, Dragan Nicolai, Dragan Gheorghe și Petrușca Andrei, fiind citați legal pe adresele nominalizate în actele cauzei, în ședința instanței de recurs nu s-au prezentat.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni din 17 mai 2013, pronunțată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, Tarîța Nicolai a fost

condamnat:

- în baza art. 151 alin.(1) Cod penal, la 3 ani închisoare;
- în baza art. 187 alin.(2) lit. b),d),e),f) Cod penal la 2 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 2 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Tarîța Nicolai la 14 octombrie 2011, aproximativ la orele 23⁰⁰, fiind în stare de ebrietate împreună și de comun acord cu Tarîța Mihail au pătruns în domiciliul părții vătămate Dragan Angela din s. Opaci, r - ul Căușeni, unde aplicînd violență nepericuloasă în privința lui Dragan Petru, Dragan Nicolae și Dragan Gheorghe, au sustras deschis bunuri în sumă de 1650 lei și bani în sumă de 2000 lei, cauzînd părții vătămate un prejudiciu material considerabil.

Tot el, Tarîța Nicolai la 15 octombrie 2011, aproximativ la orele 01⁰⁰ fiind în stare de ebrietate, aflîndu-se lîngă discoteca din s. Opaci, r-nul Căușeni, urmărind scopul de a-i cauza lui Petrușca Andrei vătămări corporale grave, din motiv de răzbunare, i-a aplicat acestuia o lovitură în piept cu un cuțit pe care îl avea în buzunar, cauzîndu-i ultimului *vătămări corporale grave*.

3. Împotriva sentinței au declarat apel procurorul, inculpatul Tarîța Nicolai și avocatul acestuia Demian Grigore și părțile vătămate Petrușca Andrei, Dragan Angela, Dragan Gheorghe, Dragan Petru și Dragan Nicolai, care au solicitat:

- procurorul, casarea parțială a sentinței în latura penală și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Tarîța Nicolai să fie condamnat în baza art. 151 alin.(1) Cod penal, la 5 ani închisoare și în baza art. 187 alin.(2) lit. b),d),e),f) Cod penal la 4 ani închisoare și amendă în mărime de 500 unități convenționale.

În temeiul art. 84 alin.(1) Cod penal, definitiv să-i fie stabilită pedeapsa de 5 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 500 unități convenționale.

În motivarea apelului procurorul a invocat că la stabilirea pedepsei instanța de fond nu a luat în considerație criteriile generale de individualizare a pedepsei, gradul de vinovăție a inculpatului, stabilindu-i o pedeapsă prea blîndă în raport cu fapta comisă;

- inculpatul Tarîța Nicolai, casarea sentinței în latura penală cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă, non privativă de libertate;

- avocatul Demian Grigore în numele inculpatului Tarîța N., casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare pe capătul de acuzare în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta a fost săvîrșită în stare de legitimă apărare, iar în baza art. 187 alin.(2) lit. b),d),e),f) Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal;

- partea vătămată Petrușca Andrei, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă, non privativă de libertate, argumentînd că prin comportamentul său l-a provocat pe Tarîța N. la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal;

- părțile vătămate Dragan Angela, Dragan Gheorghe, Dragan Petru și Dragan Nicolai, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă non privativă de libertate, invocînd că nu au careva pretenții față de inculpat, ultimul și-a cerut scuze de la ei și ei la rîndul lor l-au iertat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 09 octombrie 2013, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de inculpatul Tarîța N. și avocatul acestuia Demian Grigore, precum și cele declarate de părțile vătămate și admis apelul procurorului, casată parțial sentința contestată și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Tarîța Nicolai a fost condamnat:

- în baza art. 151 alin.(1) Cod penal, la 2 ani și 6 luni închisoare;

- în baza art. 187 alin.(2) lit. b),d),e),f) Cod penal la 2 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, și amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a 10 000 lei.

În rest sentința a fost menținută.

5. Instanța de apel a statuat că instanța de fond a dat o apreciere corectă circumstanțelor cauzei, apreciind probele din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, corect ajungînd la concluzia de vinovăție a inculpatului Tarîța Nicolai în săvîrșirea infracțiunilor incriminate.

Referitor la motivele invocate de inculpat și părțile vătămate despre

faptul că instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele atenuante ale cauzei, stabilindu-i lui Tăriță N. o pedeapsă prea aspră, Colegiul penal le-a respins considerându-le nefondate, argumentînd că la stabilirea pedepsei instanța de fond a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 75, 77 Cod penal.

Cît privește argumentul invocat de avocatul Demian Grigore referitor la necesitatea achitării inculpatului pe capătul de învinuire în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, Colegiul a conchis că acesta urmează a fi respins, deoarece inculpatul atît la faza de urmărire penală, cît și în instanța de judecată a declarat că fiind în stare de ebrietate, i-a aplicat lui Petrușca A. o lovitură cu cuțitul în piept din motiv de răzbunare.

Totodată, Instanța de apel a conchis că instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului corect a făcut trimitere la prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, însă incorect a stabilit mărimea acesteia, aplicîndu-i lui Tăriță N. o pedeapsă prea blîndă.

La fel, Colegiul penal a considerat necesar a aplica în privința inculpatului în baza art. 187 alin.(2) lit. b),d),e),f) Cod penal, pedeapsa complementară – amendă în mărime de 500 unități convenționale.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar inculpatul, care fără a invoca careva teme de drept din cele prevăzute la art. 427 Cod de procedură penală, critică hotărîrea instanței inferioare sub aspectul asprimii pedepsei, solicitînd casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri cu stabilirea unei pedepse mai blînde cu aplicarea prevederilor art. 79 și 90 Cod penal, argumentînd că instanța de fond nu a ținut cont de opinia părților vătămăte care nu au față de el careva pretenții și au solicitat aplicarea unei pedepse non privative de libertate.

7. Judecînd recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecînd recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărîrii atacate și să rejudece cauza, cu pronunțarea unei noi hotărîri, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Or, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze parțial, atunci cînd se constată comiterea unei erori de

drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Conform art. 384 alin. (3), 410 alin. (1), 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, iar rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Analizând conținutul recursului declarat, Colegiul constată că, autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele ierarhic inferioare, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor sale în baza art. 151 alin.(1) și art. 187 alin.(2) lit. b),d),e),f) Cod penal, însă, critică hotărârea contestată în partea pedepsei, considerînd-o prea aspră în raport cu faptele săvârșite, solicitînd casarea hotărârii contestate cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie numită o pedeapsă cu aplicarea art. 79 și 90 Cod penal. Astfel, în privința încadrării juridice a acțiunilor inculpatului, instanța de recurs nu se va pronunța.

Potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod.

Astfel, Colegiul reține că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, menționăm, *echitabilă*, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. În același rînd, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal în special, a prevederilor art.78 Cod penal.

La acest capitol Colegiul reține că sancțiunea art. 187 alin.(2) lit. b),d),e),f) Cod penal, în baza căruia a fost recunoscut vinovat Tarîța N. prevede „*închisoare de la 3 la 6 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale.*”

Potrivit art. 78 alin. (2) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa complementară, prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, poate fi înlăturată.

Prin urmare, Colegiul reiterează că potrivit prevederilor art. 78 alin. (2) Cod penal, pedeapsa complementară care nu este obligatorie („cu sau fără”)

prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită poate fi înlăturată în cazul în care s-au constatat circumstanțe atenuante, iar pedeapsa complementară obligatorie poate fi înlăturată numai în condițiile art. 79 alin. (1) Cod penal.

În speță, instanța de apel i-a stabilit lui Tărița Nicolai pedeapsa în baza art. 187 alin.(2) lit. b),d),e),f) Cod penal, 2 ani și 6 luni închisoare, fără a se pronunța asupra pedepsei complementare (cu sau fără amendă), însă la aplicarea pedepsei pentru concurs de infracțiuni în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, instanța de apel incorect a decis de a-i aplica și pedeapsa complementară (nefiind stabilită în baza art. 187 alin.(2) lit. b),d),e),f) Cod penal).

Această încălcare este o eroare de drept, iar instanța de recurs urmează să intervină și să caseze decizia contestată în această parte, înlăturând pedeapsa complementară stabilită lui Tărița N.

Referitor la argumentele invocate de inculpat privind necesitatea stabilirii unei pedepse mai blânde cu dispunerea executării condiționate a acesteia, Colegiul penal reține că în speță nu au fost constatate temeiuri pentru aplicarea articolelor 79 sau 90 din Codul penal.

Astfel, Tărița Nicolai a fost condamnat pentru comiterea unor infracțiuni, care conform prevederilor art. 16 alin. (4) Cod penal, se *consideră grave*.

Prin urmare, Colegiul atestă că, instanța de apel la examinarea cauzei soluționând chestiunea cu privire la pedeapsă pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 151 alin.(1) și art. 187 alin.(2) lit. b), d), e), f) Cod penal, a luat în considerație prevederile din articolele 7, 61, 75 Cod penal și ținând cont de circumstanțele cauzei enunțate, de persoana inculpatului, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de opinia părților vătămate, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, de scopul de prevenire a fenomenului infracțional, corect a conchis ca fiind rațional și rezonabil aplicarea în privința inculpatului pedeapsa cu închisoare.

De asemenea, Colegiul constată că, pedeapsa principală astfel cum a fost individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 Cod penal, și se apreciază că este dozată corespunzător atât cuantumul, cât și modalitatea de executare a pedepsei aplicate.

În consecință, instanța de recurs va admite recursul ordinar declarat cu

casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea stabilirii pedepsei inculpatului Tarîța Nicolai, cu excluderea pedepsei complementare sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale aplicată în baza art. 84 alin.(1) Cod penal.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de inculpatul Tarîța Nicolai, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 09 octombrie 2013 în latura penală, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre, conform căreia exclude pedeapsa complementară sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, aplicată în baza art. 84 alin.(1) Cod penal.

Tarîța Nicolai se consideră condamnat în baza art.151 alin.(1) Cod penal, la 2 (doi) ani și 6 (șase) luni închisoare și în baza art. 187 alin.(2) lit.b), d), e), f) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, lui *Tarîța Nicolai* i se stabilește pedeapsa definitivă de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei lui *Tarîța Nicolai Ivan* urmează a fi calculat din data de 03 iunie 2014, cu deducerea perioadei aflării sub arest și a pedepsei executate de la 29 decembrie 2012 pînă la 02 iunie 2014, inclusiv.

În rest, dispozițiile hotărîrii contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată în ședință publică la 24 iunie 2014, ora 09⁵⁰.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Constantin Alerguș

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Iurie Bejenaru